

Gedragseconomie en mantelzorg

Voordracht van prof. Guus Schrijvers op het
mantelzorgcongres op 20 april 2016

Enkele begrippen uit de gezondheidseconomie (1)

Guus Schrijvers

- Integreert theorieën van marktwerking met die uit de psychologie
- Homo economicus bestaat niet
- De mens denkt snel en langzaam: Kahneman
- De plannings falacy
- Framing
- Gebonden rationaliteit komt voor
- Kleine bedragen met grote gevolgen: winkelwagentjesargument

Enkele begrippen uit de gezondheidseconomie (2)

Guus Schrijvers

- Libertair paternalisme
- Inhoudelijke en financiële nudges
- G-e staat in de kinderschoenen
- You get what you pay
- Beleidsvolle en beleidsarme prikkels

Vraag vooraf bij gedragseconomie:

Guus Schrijvers

Zijn financiële prikkels bij patiënten, mantelzorg en bij professionals en ziekenhuizen ethisch verantwoord om gezond gedrag dan wel doelmatig gedrag te bevorderen?

Triple Aim

Guus Schrijvers

1. Betere gezondheid
2. Hogere kwaliteit van zorg
3. Gelijk blijvende kosten

Aanbevolen literatuur:

Berwick D.M. et al., The Triple Aim: Care, Health, And Cost, *Health Aff (Millwood)*, 2008; 27(3): 759-69.

Bisognano M. et al., *Pursuing the Triple Aim. Seven Innovators Show the Way to Better Care, Better Health and Lower Costs*, San Francisco: Jossey-Bass, 2012.

Hildebrandt H.T. et al., Triple Aim in Kinzigtal, Germany: Improving population health, integrating health care and reducing costs of care – lessons for the UK 2012, *Journal of Integrated Care* 20 (4): 205-222.

Beleidsrijke prikkels bij patiënten en mantelzorgers

Guus Schrijvers

- Tandartscontrole bij kinderen: trouw bezoek wordt beloond met gratis behandeling
- Lagere nominale premie voor mensen met een chronische aandoening na volgen van 2 middagen cursus
- Lagere Wet-langdurige-Zorgpremie voor mantelzorgers
- Bonnen bij borstvoeding
- 1000 euro voor COPD patiënt die stopt met roken
- Premie terug bij keuze voor Hemazorg
- Eigen risico verhogen
- Shared savings

- Tandartscontrole bij kinderen: trouw bezoek wordt beloond met gratis behandeling
- Lagere nominale premie voor mensen met een chronische aandoening na volgen van 2 middagen cursus
- **Suggestie 1. Lagere Wet-Langdurige-Zorgpremie voor mantelzorgers**
- Bonnen bij borstvoeding
- 1000 euro voor COPD patiënt die stopt met roken
- Premie terug bij keuze voor Hemazorg
- Eigen risico verhogen
- **Shared savings**

- **Suggestie 2. Doelmatigheidswinst gaat terug naar zorgaanbieder, zorgverzekeraar en patiënt of mantelzorger**

Mantelzorg in de wetgeving

Guus Schrijvers

- Persoonsgebonden Budget gebruiken voor mantelzorg
- Het zorgleefplan in de Wet langdurige zorg
- Respijtzorg in Jeugdwet, Wmo, Zorgverzekeringswet en WLZ

- **Suggestie 3. Persoonsgebonden Budget beter gebruiken voor mantelzorg**
- Het zorgleefplan in de Wet langdurige zorg
- Respijtzorg in Jeugdwet, Wmo, Zorgverzekeringswet en WLZ

- **Suggestie 3. Persoonsgebonden Budget beter gebruiken voor mantelzorg**
- **Suggestie 4. Het zorgleefplan in de Wet langdurige zorg beter gebruiken**
- Respijtzorg in Jeugdwet, Wmo, Zorgverzekeringswet en WLZ

- **Suggestie 3. Persoonsgebonden Budget beter gebruiken voor mantelzorg**
- **Suggestie 4. Het zorgleefplan in de Wet langdurige zorg beter gebruiken**
- **Suggestie 5. Respijtzorg in Jeugdwet, Wmo, Zorgverzekeringswet en WLZ harmoniseren en meer ervan inkopen**

Economische theorieën over mantelzorg

Guus Schrijvers

- Door financiële druk mantelzorg bevorderen
- Een uur mantelzorg kost 12,50 euro.
- Mantelzorg concurreert met werk
- Afwentelen op professionele zorg

Met dank aan: Van den Berg B et al., Een integrale economische benadering van gepaste mantelzorg, ESB, Dossier gepaste zorg 2012. http://www.economie.nl/sites/default/files/editie_pdfs

[/075-080_ESB_4644S_berg__tcm445-636305.pdf](http://www.economie.nl/sites/default/files/editie_pdfs/075-080_ESB_4644S_berg__tcm445-636305.pdf).

Hoe krijgt Nederland meer mantelzorgers?

Guus Schrijvers

- Eigen kracht conferenties
- Zorgleefplan in de Wet Langdurige Zorg
- Een eigen burgerlijke status voor mantelzorger
- Formuleer vakantierechten van de mantelzorger
- Mantelzorger wordt betaald als ZZP'er
- Geef mantelzorgers een onkostenvergoeding, scholing en af en toe een cadeautje
- Meer respijtzorg
- Bespreek de volhoudtijd en vraag wanneer men het langer kan volhouden
- Bespreek bij indicatiestelling altijd de inbreng van de mantelzorger

Zes andere gedragseconomische prikkels

Guus Schrijvers

- Suggestie 6. Een eigen burgerlijke status voor mantelzorg
- Suggestie 7. Formuleer vakantierechten van de mantelzorg
- Suggestie 8. Mantelzorg wordt betaald als ZZP'er uit PGB
- Suggestie 9. Geef mantelzorgers een onkostenvergoeding, scholing en af en toe een cadeautje
- Suggestie 10. Meer respijtzorg, eventueel door eigen betaling
- Suggestie 11. Met (gratis) I-pad tele-mantelzorg stimuleren

Ik dank jullie voor de
aandacht

**Bij mij te bestellen voor 15 euro en
elders voor 24,95 euro; geef
visitekaartje**

Guus Schrijvers

GUUS SCHRIJVERS

**ZORGINNOVATIE
VOLGENS HET
CAPPUCCINOMODEL**

VOOR HETZELFDE GELD EEN BETERE GEZONDHEIDSZORG

Thoeris

Contact?

Guus Schrijvers

- mail@guusschrijvers.nl
- www.guusschrijvers.nl
- www.twitter.com/GuusSchrijvers

